

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Citadeles ielā 7/70, Rīgā, LV-1010; tālruni: 67 099600, 67 099637, 67 099610
fakss: 67 099650; e-pasts: valde@lrpv.gov.lv; http://www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2011/WO 1 016 039

LĒMUMS

Rīga

2013.gada 1.augustā

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētāja - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - J.Ancītis un A.Pāže,
ApP sekretāre - A.Nagle

2011.gada 4.februārī izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru, balstoties uz 1999.gada likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk - LPZ) 17.¹ panta pirmo daļu un 39.panta sesto daļu, 2010.gada 28.oktobrī patentpilnvarotā A.Fortūna uzņēmēj sabiedrības RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. (ASV) vārdā iesniegusi par Latvijas Republikas Patentu valdes 20.08.2010 pieņemto lēmumu par preču zīmes **PATIENT SAFE**

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. (ASV); reģ. Nr. WO 1 016 039; reģ. dat. - 18.08.2009; konvencijas prioritātes dati – US, 20.02.2009, 77674793; starptautiskajā reģistrā izdarītā ieraksta datums (Starptautiskā biroja paziņojuma attiecinājuma valstu preču zīmju iestādēm datums) – 29.10.2009; 10.kl. preces)

starptautiskās reģistrācijas teritoriālā attiecinājuma uz Latviju aizsardzības atteikumu.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes atteikuma lēmuma pamatojumiem, lūdz atcelt ekspertīzes lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi **PATIENT SAFE** par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz visām tās reģistrācijā ietvertajām precēm.

ApP sēdē piedalījās Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta vecākā eksperte M.Egle, kas veikusi minētās preču zīmes ekspertīzi. 25.01.2011 ApP saņemts apelācijas iesniedzēja pārstāves patentpilnvarotās A.Fortūnas lūgums saskaņā ar klienta – uzņēmēj sabiedrības RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. instrukcijām izskatīt apelāciju bez pārstāvja līdzdalības. Līdz ar to ApP nolēma izskatīt lietu apelācijas iesniedzēja puses prombūtnē, balstoties uz lietā esošajiem dokumentiem.

I. Izskatot apelācijas lietas dokumentus un materiālus, kā arī noklausoties Patentu valdes pārstāves paskaidrojumus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Vārdiskā preču zīme **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) starptautiski, arī attiecībā uz Latviju reģistrēta 10.klases precēm „šļircēs, proti, bezadatas medicīniskās šļircēs ar Luera uzgali, kas piestiprināms intravenozai šķidrums piegādes sistēmai, un ar vadības ietaisi, kas priekšdaļā paplašinās un ir slīpa uz ārpusi, tādējādi atvieglojot piestiprināšanu”. Zīme reģistrēta ar disklamāciju (izslēgumu no aizsardzības) attiecībā uz vārdisko elementu „PATIENT”.

2. Sākotnējais Patentu valdes lēmums atteikt preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzību Latvijā pieņemts 17.05.2010. Zīmes īpašnieka pārstāves A.Fortūnas motivēta atbilde uz šo atteikumu Patentu valdē saņemta 22.07.2010.

Patentu valdes ekspertīzes lēmums par preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzības atteikumu Latvijā pieņemts 20.08.2010, un preču zīmes īpašnieka apelācija par šo lēmumu Patentu valdē saņemta 28.10.2010.

3. Patentu valdes 20.08.2010 lēmums atteikt preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzību Latvijā balstīts uz slēdzienu, ka šim apzīmējumam trūkst atšķirtspējas, jo attiecīgie patērētāji (pacienti un medicīniskais personāls) apzīmējumu **PATIENT SAFE** attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm uztvers kā aprakstošu apzīmējumu - norādi, ka attiecīgās preces ir pacientam drošas (LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts).

Savu lēmumu Patentu valdes pārstāve pamato šādi:

3.1. vārdu salikums **PATIENT SAFE** tulkojumā no angļu valodas nozīmē „pacients drošs” (*patient* – pacients; *safe* – drošs);

3.2. apzīmējumam **PATIENT SAFE** attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm trūkst atšķirtspējas:

- šis apzīmējums saistībā ar reģistrācijai pieteiktajām 10.klases precēm (šļircēm) ir aprakstoša norāde, kas paskaidro, ka attiecīgās preces ir lietotājam drošas;

- ņemot vērā apzīmējuma **PATIENT SAFE** lietojumu dažādos ar veselības aizsardzību saistītos dokumentos un masu medijos, jākonstatē, ka minētais apzīmējums attiecīgajā nozarē ir termins, kas dažādos locījumos tiek lietots ar nozīmi „pacienta pasargātība no lieka vai potenciāla kaitējuma saistībā ar veselības aprūpi”. Piemēram, 2009.gada 9.jūnijā Eiropas Padome ir pieņēmusi leteikumu par pacientu drošību, tostarp par veselības aprūpē iegūtu infekciju profilaksi un kontroli (2009/C 151/01) (angliski – „... *on patient safety*...”). Savukārt Padomes 14.06.1993 Direktīvas 93/42/EEK par medicīnas ierīcēm I pielikuma 7.2.punkts nosaka, ka „ierīcēm jābūt projektētām, ražotām un iesaiņotām tā, lai pēc iespējas nepakļautu briesmām ... slimniekus, ņemot vērā paredzēto ražojuma nolūku”, bet šī pielikuma 13.1.punkts ietver informāciju par drošu ierīču lietošanu;

- apzīmējumam **PATIENT SAFE** ir pareiza vārdu kārtība angļu valodā. Tas tiek lietots, lai raksturotu precī, ka tā ir droša tās lietotājam (medicīniskā ierīce ir droša, droši ir medikamenti, aprūpe ir droša), šis apzīmējums tiek lietots, lai sniegtu ziņas arī par pacientu drošības standartiem (skat., piemēram, norādi „*ICU ventilator with full breath mode and patient safe alarm system...*” Interneta vietnē <http://www.tokyo-cci.or.jp/english/ibo/0565270.htm> (aplūkots 09.08.2010), norādi „*Patient Safe Lifting Indicator*” Interneta vietnē <http://www.ahutton.com/index-PSLI.htm> (aplūkots 04.02.2011) un vietnē <http://www.amazon.com> piedāvāto grāmatu *Mark L. Phippen, Brenda C. Ulmer, Maryann M. Papanier Wells, Competency for Safe Patient Care During Operative and Invasive Procedures; Competency & Credentialing Institute, 2009* (aplūkots 09.08.2010));

- apzīmējumam **PATIENT SAFE** nepiemīt atšķirtspēja arī no citu valstu preču zīmju reģistrācijas iestāžu viedokļa – par to liecina preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzības provizorisks atteikumi Austrālijā, Singapūrā, Turcijā, Īrijā, Islandē, Norvēģijā, Irānā, Dānijā, Kiprā, Portugālē, Austrijā, Ungārijā, Ķīnā, Japānā un Polijā;

3.3. vārdiskais salikums **PATIENT SAFE** ir aprakstoša (paskaidrojoša) norāde, kuru var lietot komercdarbībā:

- apzīmējums **PATIENT SAFE** ietver cildinošu apgalvojumu, ka prece ir kvalitatīva no drošības aspekta un patērētājs būs pasargāts no inficēšanās riska (apelācijas iesniedzējs pats norāda, ka attiecīgās šļircēs ir unikāli izstrādātas un mazina inficēšanās risku, jo satur drošības elementus; skat. <http://www.vanishpoint.com/SimplePage.aspx?PagelD=190> , aplūkots 03.02.2011);

- kaut gan apzīmējums ir angļu valodā un latviski nozīmē „pacients drošs” (drošs par to, ka prece ir kvalitatīva), šis apzīmējums nav tēlainis (asprātīgs), kā arī ar lietošanu nav ieguvis citu, atšķirīgu jēgu;

- tāpat apzīmējumu **PATIENT SAFE** var izmantot komercdarbībā attiecīgo preču raksturošanai, proti, apzīmējums iedarbojas informatīvi un vienlaikus izsaka apgalvojumu, ka šļircēs un medicīniskie instrumenti ir kvalitatīvi;

3.4. tāpat vidusmēra vērtīgs un uzmanīgs Latvijas patērētājs būs sapratis, ka apzīmējums **PATIENT SAFE** atspoguļo gramatiski pareizu vārdkopu, un šo apzīmējumu neuztvers kā vienu uzņēmēju identificējošu preču zīmi, bet gan kā paskaidrojošu norādi par attiecīgajām precēm. Apzīmējumam **PATIENT SAFE** nepiemīt preču zīmes kvalitāte.

4. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmēj sabiedrības RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. pārstāve apelācijas iesniegumā Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

4.1. nevar piekrist Patentu valdes viedoklim, ka apzīmējumam **PATIENT SAFE** trūkst atšķirtspējas saistībā ar pieteiktajām precēm:

4.1.1. termins ir vārds vai vārdu savienojums, kas apzīmē noteiktu jēdzienu (piemēram, kādā zinātnes, tehnikas vai mākslas nozarē) un kam ir specializēta nozīme, lietošanas joma (skat. *Latviešu literārās valodas vārdnīca, 7.2 sēj., R., Zinātne, 1991, 507.lpp.*). Apzīmējums **PATIENT SAFE** neatbilst termina kā tāda definīcijai:

- vārdu salikums **PATIENT SAFE** neapzīmē noteiktu jēdzienu. Tā lietojums (pacienta drošības izpratnē) var būt ļoti plašs un attiekties uz visdažādākajām dzīves jomām – kā uz pacientu drošu aprūpi un ārstēšanu, tā uz drošību pārvadājumos ātrās palīdzības mašīnās un lidmašīnās, aizsardzību pret nevēlamiem apmeklējumiem stacionāros, aizsardzību pret pacientu medicīnisko datu izpaušanu, pacienta psiholoģisko stāvokli, kurā viņš jūtas drošs. Tomēr apzīmējums **PATIENT SAFE** nav ne literāri, ne gramatiski pareizs vārdu savienojums ar viennozīmīgi uztveramu jēgu, jo angļu valodā pareizā lietojumā tas būtu rakstāms kā „safe patient”;

- apzīmējumam **PATIENT SAFE** nav specializētas nozīmes, vēl vairāk – tas kā vienota jēdzieniska vienība nav sastopams nevienā vārdnīcā vai enciklopēdijā, ieskaitot nozares terminu vārdnīcas un enciklopēdijas. Vārdu salikuma **PATIENT SAFE** katrs atsevišķais vārds ir patstāvīgs vārds ar savu atsevišķo nozīmi, un katrs no tiem brīvi var tikt lietots jebkurā nozarē, jebkurā saistībā ar citiem vārdiem;

4.1.2. apzīmējuma **PATIENT SAFE** jēdzieniskā nozīme nav identiska apzīmējuma „patient safety” (latviski - „pacientu drošība”) jēgai. Līdz ar to Patentu valdes lēmumā minētie piemēri par apzīmējumu „patient safety” un „pacientu drošība” lietojumu uz šo lietu neattiecas, jo „patient safe” nav tas pats, kas „patient safety” (vai „pacientu drošība”);

4.1.3. apzīmējumam nav tiešas (nesaraujamas) saistības ar reģistrācijā ietvertajām 10.klases precēm. Vārdu „patient” var tulkot gan kā „pacients”, gan arī kā „pacietīgs”, bet vārdu „safe” – kā „drošs, sveiks, neskarts, seifs, naudas skapis”. Tādēļ vārdu salikumam „patient safe” nav precīzas jēdzieniskās nozīmes. Apzīmējums **PATIENT SAFE** pieteikts reģistrācijai medicīniskiem instrumentiem, un to īpašību raksturojumam nevar izmantot vārdu salikumus, kuri veidojas no iepriekšminētajām vārdu „patient” un „safe” nozīmēm. Tādēļ patērētāji apzīmējumu **PATIENT SAFE** saistībā ar attiecīgajām precēm kopumā uztvers kā asociatīvu jeb fantāzijas apzīmējumu;

4.2. ievērojot iepriekšminēto, nav pamatots Patentu valdes lēmumā ietvertais viedoklis, ka apzīmējums **PATIENT SAFE** ir vērtējams kā tāds, kas nepieciešams citiem tirgus dalībniekiem, lai apzīmētu un raksturotu attiecīgo preču kvalitāti vai citas īpašības;

4.3. Patentu valde 10.klases precēm agrāk ir reģistrējusi citas vārdiskas preču zīmes, kas satur apzīmējumu „SAFE”, piemēram, **POLY-SAFE** (reģ. Nr. M 36 939), **Cu-SAFE** (reģ. Nr. M 37 112), **MULTI-SAFE** (reģ. Nr. M 37 115) un **T-SAFE** (reģ. Nr. M 37 235). 10.klases precēm par reģistrējamu ir atzīts arī tāds apzīmējums kā **ADVANCED CARE** (reģ. Nr. M 30 907). Bez tam Latvijā attiecībā uz 10.klases precēm ir spēkā vairāk par 100 vārdisku Kopienas un starptautiski reģistrētu preču zīmju, kas ietver apzīmējumu „SAFE” (apelācijai pievienots šo zīmju saraksts uz 2 lpp.). Apzīmējums **PATIENT SAFE** nav no tiem būtiski atšķirīgs un nav arī vairāk aprakstošs;

4.4. preču zīme **PATIENT SAFE** identiskām 10.klases precēm šim pašam īpašniekam ir reģistrēta ASV (reģ. Nr. 3,732,661; reģ. dat. 29.12.2009). Tādēļ šajā lietā jāņem vērā Parīzes konvencijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību 6. quinquis panta A (1) punkta noteikumi par *telle quelle* principu zīmes reģistrācijā, kas nosaka, ka „katra preču zīme, kas pienācīgi reģistrēta [tās] izcelsmes valstī, var tikt pieteikta reģistrēšanai un aizsargāta citās [Parīzes] Savienības dalībvalstīs, kāda tā ir”;

4.5. par to, ka preču zīmei **PATIENT SAFE** piemīt atbilstoša atšķirtspēja, liecina identiskas preču zīmes reģistrācija tādā angļu valodas valstī kā Lielbritānija (reģ. Nr. WO 1 016 039).

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija ir iesniegta saskaņā ar LPZ un starptautiskās reģistrācijas noteikumos paredzēto kārtību, tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. Patentu valdes lēmums atteikt preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) reģistrāciju Latvijā ir pamatots ar atsauci uz LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem.

LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. LPZ ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra direktīvas 2008/95/EK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (Kodificēta versija) (turpmāk tekstā – Preču zīmju direktīva, agrāk - Padomes 1988.gada 21.decembra Pirmā direktīva 89/104/EEK dalībvalstu preču zīmju likumu tuvināšanai; skat. LPZ ietverto informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām). LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts tieši atspoguļo minētās direktīvas 3.(1)(b) panta noteikumus, bet LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts - minētās direktīvas 3.(1)(c) panta noteikumus, līdz ar to šo LPZ noteikumu piemērošanas sakarā ievērojama Eiropas Savienības Tiesas (EST; agrāk – Eiropas Kopienų tiesa (EKT)) dotā attiecīgo direktīvas normu interpretācija.

3.1. Lai varētu atzīt, ka preču zīmei piemīt atšķirtspēja, tai ir jāidentificē pieteikto preču izcelsme no viena noteikta uzņēmuma un tādējādi jādod iespēja atšķirt šīs preces no citu uzņēmumu precēm (skat. EKT prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG vs. Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 40.punktu un EKT prejudiciālā nolēmuma lietā C-299/99 (*Koninklijke Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Ltd* [2002] (Philips)) 35.punktu). Bez tam preču zīmes atšķirtspēja ir jāvērtē, pirmkārt, attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un, otrkārt, no attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētāju uztveres pozīcijas (skat. EKT prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG vs. Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 41.punktu).

3.2. Direktīvas 3.(1)(c) panta mērķis ir saistīts ar sabiedrības interesēm, proti, katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces vai pakalpojumus raksturojošus apzīmējumus, tādēļ minētā norma ir vērsta uz to, lai izslēgtu iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (skat. EKT prejudiciālā nolēmuma apvienotajās lietās C-108/97 un C-109/97 (*Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) vs. Boots- und Segelzubehör Walter Huber, Franz Attenberger* [1999] (Chiemsee)) 25.punktu). Pie tam šīs normas piemērošanai nav nepieciešams, ka attiecīgais apzīmējums tā pieteikuma brīdī tiek lietots konkrēto preču vai pakalpojumu raksturošanai. Ir pietiekami, kā tas izriet no šīs normas teksta, ka attiecīgo apzīmējumu var lietot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašības (skat. EKT sprieduma lietā C-191/01 P (*Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs vs. Wm. Wrigley Jr. Company* [2003] (DOUBLEMINT)) 32.punktu).

4. Vārdiskā preču zīme **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) ir reģistrēta ļoti specifiskām 10.klases precēm - bezadatas medicīniskajām šļircēm. Tie ir izstrādājumi, ar kuriem saskarē kā pircējs vai lietotājs faktiski var nonākt tikai speciālists – medicīniskās aprūpes darbinieks. Bez tā, ka speciālists ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs, viņa zināšanas konkrētajā jomā mēdz būt padziļinātas. Latvijas apstākļos šāds speciālists pārvalda latviešu un zināmā mērā arī krievu un angļu valodas.

5. Apzīmējums **PATIENT SAFE** veidots no diviem angļu valodas vārdiem – „patient” un „safe”. ApP uzskata, ka attiecīgie Latvijas patērētāji noteikti sapratīs angļu valodas vārda „patient” nozīmi (pacients, slimnieks; skat. *Angļu-latviešu vārdnīca, R., Jāņa sēta, 1995, 773.lpp.*), jo šis vārds ir ļoti tuvs attiecīgajam latviešu valodas vārdam „pacients” un arī krievu valodas vārdam ar to pašu nozīmi - „пациент”, pie tam runa šinī gadījumā ir par medicīnā izmantojamām precēm. Arī otra apzīmējumā

ietvertā vārda „safe” nozīme „drošs” (skat. *Angļu-latviešu vārdnīca, R., Jāņa sēta, 1995, 953.lpp.*) visticamāk būs zināma Latvijas patērētājiem, jo šis vārds ir ietverts ne tikai šajā, bet arī nelielās vārdnīcās – piemēram, izdevumā *V.Kuzina, 3000 latviešu sarunvalodas biežāk lietotie vārdi ar tulkojumu krievu, vācu un angļu valodā (R., Valsts valodas centrs, 1998., 52.lpp.)* un arī Dz.Kalniņas sastādītajā *Vārdnīcā 7 valodās (R., Avots, 2003., 74.lpp.)*, kurā ietverti tikai apmēram 1000 vārdi. Ja ne citādi, tad vārda „safe” nozīme Latvijas patērētājam varētu būt saprotama no latviešu valodā lietotā svešvārda „seifs”, ar kuru apzīmē ugunsdrošu iekārtu, ierīci (piemēram, kastes, skapja veidā) dokumentu, naudas un dārglietu glabāšanai (skat. *www.letonika.lv*, aplūkots 20.03.2013).

6. Ņemot vērā iepriekšminēto, ApP uzskata, ka Latvijas vidusmēra patērētājs, kurš ne tik perfekti pārzina angļu valodas gramatiku, apzīmējumu **PATIENT SAFE** kontekstā ar attiecīgajām precēm uztvers ar nozīmi „pacientam drošs”, „patientdrošs”, „drošs attiecībā uz pacienta uzvedību”. Šis vārdu salikums ir veidots, lietvārdam pievienojot īpašības vārdu, un pēc šāda principa ir veidoti arī citi Latvijas patērētājam vairāk vai mazāk pazīstami angļu valodas salikteņi, piemēram, „user-friendly” (latviski – „lietotājdraudzīgs”), „foolproof” (latviski – „muļķudrošs”) vai „fire-safe” (latviski – „ugunsizturīgs”) (skat. *Tildes datorvārdnīcu*, aplūkots 20.03.2013). Tādēļ, Latvijas patērētāja uztverē, nav izslēgts, ka līdzīgi tiek veidoti arī citi salikteņi.

7. Apelācijas iesniedzējs norāda, ka vārdu „patient” var tulkot ne tikai kā „pacients”, bet arī kā „pacietīgs”. Ņemot vērā, ka apzīmējums **PATIENT SAFE** pieteikts reģistrācijai medicīniska rakstura precēm, proti, šļircēm, ApP neuzskata šo argumentu par pamatotu gan jau iepriekš minēto iemeslu dēļ (vārds „patient” ir ļoti tuvs latviešu valodas vārdam „pacients” un arī krievu valodas vārdam ar to pašu nozīmi – „пациент”), gan arī tādēļ, ka vārda nozīme ir jāvērtē kontekstā ar reģistrācijai pieteiktajām precēm. Šļirce izraisa asociācijas ar personu, kurai sniedz medicīnisko palīdzību ar injekciju, tātad – ar pacientu.

8. Pacients ir slimnieks, kas ārstējas pie ārsta, cilvēks, kas saņem medicīnisku palīdzību (skat. *Ilustrētā svešvārdu vārdnīca, R., Avots, 2005, 534.lpp.*). Savukārt ar vārdu „drošs” apzīmē tādu, uz ko var paļauties, tādu, kur nav jābīstas (skat. *Latviešu valodas vārdnīca, R., Avots, 2006, 257.lpp.*).

9. Pacientu drošība ir svarīgs medicīniskās aprūpes faktors. Nepietiekama pacientu drošība ir gan nopietna sabiedrības veselības problēma, gan liels ekonomisks slogs ierobežotajiem veselības aprūpes resursiem.

2009.gada 9.jūnijā Eiropas Padome ir pieņēmusi leteikumu par pacientu drošību, tostarp par veselības aprūpē iegūtu infekciju profilaksi un kontroli (2009/C 151/01). Ieteikuma 17.apsvērumā norādīts, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm būtu cieši jāsadarbojas ar veselības aprūpes tehnoloģiju nozari, lai veicinātu slimniekiem drošu konstrukciju izstrādi, kas samazinātu nevēlamu notikumu iespēju veselības aprūpē. Pacienta drošība te definēta kā pacienta pasargātība no lieka vai potenciāla kaitējuma saistībā ar veselības aprūpi.

Savukārt Padomes 14.06.1993 Direktīvas 93/42/EEK par medicīnas ierīcēm I pielikuma 7.2.punkts nosaka, ka „ierīcēm jābūt projektētām, ražotām un iesaiņotām tā, lai pēc iespējas nepakļautu briesmām ... slimniekus, ņemot vērā paredzēto ražošanas nolūku”, bet šī pielikuma 13.1.punkts ietver prasības attiecībā uz informāciju par ierīču drošu lietošanu.

10. Gan pacientu, gan medicīniskā personāla drošība ir aktuāla arī saistībā ar šļirču lietošanu. Piemēram, Eiropas Darba drošības un veselības aģentūra savā publikācijā *E-facts 40 „Riska novērtēšana un injekciju adatu ievainojumi”* norāda, ka, lai samazinātu risku darbā ar injekciju adatām, būtu jāapsver apgāde ar drošu medicīnas aprīkojumu, piemēram, šļircēm ar ievēljamu adatu (skat. minētās publikācijas 5.lpp. vietnē <https://osha.europa.eu/lv/publications/e-facts/efact40>, aplūkots 18.07.2013). Savukārt Zemgales veselības centrs savā mājas lapā norāda, ka šajā centrā pieejamās jaunākās paaudzes pretgripas vakcīnas *Idflu* priekšrocība ir tās ātra un droša ievadīšana ādas virskārtā (skat. <http://www.zvcentrs.lv/lv/pakalpojumi/profilakse/vakcinacija/>, aplūkots 18.07.2013).

11. Kā liecina Internetā pieejamā informācija, dažādi ražotāji apzīmējumu **PATIENT SAFE** izmantoto medicīnisko instrumentu, aparātu, arī palīgierīču un to īpašību raksturošanai:

- Interneta vietnē <http://www.tokyo-cci.or.jp/english/ibo/0565270.htm> (aplūkots 09.08.2010) zem medicīniskās iekārtas attēla atrodama norāde „*ICU ventilator with full breath mode and patient safe*”

alarm system...” (latviski – „ICU ventilators ar pilnu elpošanas režīmu un pacientam drošu trauksmes sistēmu...”),

- Interneta vietnē <http://www.ahutton.com/index-PSLI.htm> (aplūkots 04.02.2011) atrodama norāde „Patient Safe Lifting Indicator” (latviski – „pacientam drošas pacelšanas indikators”),

- pats apelācijas iesniedzējs Interneta vietnē

<http://www.vanishpoint.com/SimplePage.aspx?PagelId=190> (aplūkots 03.02.2011) ievietojis virsrakstu „Patient Safe Syringes” (latviski – „pacientam drošas šļirces”), tajā nenorādot, ka apzīmējums šajā vietā būtu jāuztver kā preču zīme,

- Interneta vietnē <http://visonictech.wordpress.com/2010/11/04/> (aplūkots 18.07.2013) norādīts, ka „The Reusable Wristband ... is locked around the wrist using a patient safe pin/magnet” (latviski – „vairākreizējai lietošanai paredzētā aproce ... ir saslēgta ap plaukstu locītavu, izmantojot pacientdrošu piespraudi/magnētu”).

12. Šajā lietā izšķirošas nozīmes nav apelācijas iesniedzēja argumentam, ka apzīmējums **PATIENT SAFE** kā vienota jēdzieniska vienība nav iekļauts nevienā vārdnīcā vai enciklopēdijā, ieskaitot nozares terminu vārdnīcas un enciklopēdijas. Apzīmējums **PATIENT SAFE** ir vārdu salikums, bet vārdu salikumus vārdnīcās parasti ietver tikai tad, ja to nozīme atšķiras no attiecīgā vārdu salikuma tiešā tulkojuma, resp., vārdu apvienojums ir kas vairāk nekā vienkārša tā sastāvdaļu summa.

13. Līdz ar to ApP secina, ka relevantie patērētāji visticamāk apzīmējumu **PATIENT SAFE** neuztvers kā vienu uzņēmēju identificējošu preču zīmi, bet gan tikai kā cildinošu un paskaidrojošu attiecīgo preču, proti, šļirču, raksturojumu. Apzīmējums **PATIENT SAFE** nav tēlainis apzīmējums, un patērētājs visticamāk pieņems, ka tā ir informatīva norāde par to, ka preces ir patērētājam drošas. Apzīmējums **PATIENT SAFE** piesaista patērētāju un vedina izvēlēties tieši šī komersanta šļirces, jo savas konstrukcijas vai kādu citu iemeslu dēļ tās nekaitēs pacienta veselībai un drošībai.

14. Līdz ar to ApP secina, ka Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem ir pamatota.

15. Vārdiskai preču zīmei, kas apraksta preču vai pakalpojumu īpašības, šī iemesla dēļ neizbēgami nav atšķirtspējas attiecībā uz šīm pašām precēm vai pakalpojumiem (skat. EKT sprieduma lietā C-363/99 (*Koninklijke KPN Nederland NV vs. Benelux-Merkenbureau* [2004] (Postkantoor)) 86.punktu). Tātad pamatota ir arī Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumiem, jo apzīmējums **PATIENT SAFE** nespēj individualizēt pieteicēja preces salīdzinājumā ar viņa konkurentu piedāvātajām precēm.

16. Attiecībā uz apelācijas iesniedzēja argumentu, ka preču zīme **PATIENT SAFE** identiskām 10.klases precēm šim pašam īpašniekam ir reģistrēta ASV un Lielbritānijā, ApP uzskata par nepieciešamu norādīt, ka katrā valstī var pastāvēt savi iemesli, kādēļ attiecīgais apzīmējums ir vai nav reģistrējams kā preču zīme. Apzīmējuma uztvere var būt atkarīga arī no attiecīgā speciālista dzimtas valodas, jo savā dzimtajā valodā neparastus vai nepareizus vārdu salikumus vai savienojumus cilvēki uztver uzreiz, turpretī svešvalodā – tikai pēc zināma laika vai neuztver vispār.

17. ApP arī atzīmē, ka apelācijas iesniedzējs nepamatoti atsauca uz Parīzes konvencijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību 6.quinques panta noteikumu par tādas preču zīmes, kas pienācīgi reģistrēta tās izcelsmes valstī, pieteikšanu un aizsardzību citās Parīzes Savienības valstīs (Parīzes konvencijas dalībvalstīs) "kāda tā ir". ApP savos lēmumos ir daudzkārt norādījusi, ka šim noteikumam ir galvenokārt formālu ierobežojumu novēršanas, kā arī reģistrācijas atteikuma principiālo pamatojumu starptautiskas harmonizācijas uzdevums. Jāņem vērā, ka, ja citā Parīzes Savienības valstī konstatē kādus no minētā panta B daļā paredzētajiem apstākļiem (konfliktējošu agrāku tiesību pastāvēšana; zīmes atšķirtspējas trūkums; aprakstošs raksturs; vispārpieņemta apzīmējuma raksturs; amorāls vai maldinošs raksturs), reģistrācija (zīmes aizsardzība) tomēr var tikt atteikta.

18. Lietā nav pierādījumu par tādu uzņēmējsabiedrības RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) lietojumu Latvijā, kas ļautu secināt, ka apzīmējums **PATIENT SAFE** tā izmantošanas rezultātā kļuvis pazīstams kā konkrētā īpašnieka preču zīme un ieguvis atšķirtspēju attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 17.¹ un 19. panta noteikumiem par apelācijām un to izskatīšanu un pamatojoties uz 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem, **nolemj**:

1. noraidīt uzņēmēj sabiedrības RETRACTABLE TECHNOLOGIES, INC. apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt starptautiski reģistrētās preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzību Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar starptautiski reģistrētās preču zīmes **PATIENT SAFE** (reģ. Nr. WO 1 016 039) aizsardzības atteikumu Latvijā.

Saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 19.panta astotās daļas noteikumiem apelācijas iesniedzējs (preču zīmes īpašnieks) ApP lēmumu var pārsūdzēt tiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Pieteikums iesniedzams Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā laikā, stājas spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētāja /paraksts/ D.Liberte

ApP sēdes locekļi: /paraksts/ J.Ancītis

/paraksts/ A.Pāže